

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

JALGRATTURI KOOLITUSE TÖÖPLAAN

Kool: Rakvere Waldorfkool III klass

Õppeaasta: 2025/2026

Kuupäev	Teema	Märkused	Õpiväljundid	Ak. tunde
5.09 12.09 19.09 26.09	<p>Põhimõisted liikluses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikleja, jalakäija, sõitja, juht, sõiduk • Mootorsõiduk, haagis, jalgratas, mopeed, mootorratas, ühistransport, auto • Liikluskorraldusvahend, liiklusmärk, foor, reguleeriija, teekattemärgis • Tee, sõidutee, sõidurada, eraldusriba, kõnnitee, jalg- ja jalgrattatee, teepeenar, ülekäigurada, ülekäigukoht, õueala • Teeandmine, eesõigus, peatee, peatumine ja parkimine, möödaskõik ja möödumine, pööre, ümberpõige, liiklusõnnetus 	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 2-3 – Mõisted; lk 4-5 – Sõidutee ületamine</p> <p>✓ „Liiklusaabits“ lk 7</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Mina liiklen ohutult“ lk 24 – Avarii • „Mina liiklen ohutult“ lk 57 – Kes ma olen? 	Õpilane teab ja oskab kasutada liikluse põhimõisteid.	4
3.10	<p>Liiklusviisakus</p> <p>Ohutus:</p>	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 13 – Jalakäijatega arvestamine; lk 14 – Ühistranspordiga arvestamine</p> <p>„Ohutu jalgrattasõit“ lk 8 – Eraldatud liiklusega</p>	Õpilane oskab liikluses arvestada jalakäijate ja teiste liiklejatega.	1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Jalakäijatega arvestamine</i> ● <i>Sõidukiirus, arvestades teeolusid, teekatteid, teisi liiklejaid ja liikluskorraldust</i> 	jalgratta- ja jalgte; lk 9 – Ühisliiklusega jalgratta- ja jalgte	Õpilane oskab valida sõidukiirust, arvestades erinevaid teekatteid, teeolusid ja teiste liiklejatega.	
10.10	<p>Rattaga ülekäigurajal / ülekäigukohas sõidutee ületamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Ülekäigukoht</i> ● <i>Ülekäigurada</i> ● <i>Fooriga ristmik</i> ● <i>Jalakäijate tunnel / käigusild</i> 	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 4-5 – Sõidutee ületamine</p> <p>„Liiklusaabits“ lk 20-22 – Liiklemine tänaval. Tee ületamise võimalused</p> <p>„Alustame turvaliselt kooliteed“ lk 9 – Oota ära paus liikluses; lk 11 – Ma ületan tänavat: tähistatud ülekäigurada; lk 12 – Ma ületan tänavat: valgusfoor</p> <p>✓ „Mina liiklen ohutult“ lk 12 – Sõidutee ületamine; lk 16 – Kas oskad ületada sõiduteed?</p>	Õpilane teab erinevaid tee ületamise viise ning oskab valida ohutuima.	1
17.10	<p>Tehniliselt korras jalgratas</p> <p>Kiiver</p>	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 3 – Korralik jalgratas; lk 4 – Kiiver</p> <p>✓ „Turvaliselt tänaval“ lk 8 – Jalgratta kontroll</p>	<p>Õpilane teab jalgratta ehitust ja kohustuslikku varustust.</p> <p>Õpilane teab, miks on kiivri kandmine kohustuslik.</p>	1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Ohutu jalgrattasõit“ lk 4 – Jalgratta ohutusvarustus; lk 5 – Arukad pead on kaitstud <p>Kiiver, munakiivri katse</p>		
31.10	<p>Jalgratturi käemärguanded:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Suunamärguanded</i> • <i>Peatumismärguande – kus tohib/ei tohi peatuda/parkida</i> 	„Jalgratturi tööraamat“ lk 8 – Jalgratturi käemärguanded	<p>Õpilane teab, millal ja kui pikalt käemärguandeid näidata.</p> <p>Õpilane oskab käemärguandeid näidata teistele liiklejatele arusaadavalt, seejuures tasakaalu kaotamata.</p> <p>Õpilane teab, millises olukorras helisignaali anda.</p> <p>Õpilane teab, kus tohib/ei tohi peatuda ja kus on/ei ole jalgratast ohutu parkida.</p>	1
7.11	<p>Jalgratturi asukoht teel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Grupis sõitmine</i> • <i>Paiknemine sõiduteel / sõidurajal / jalgrattateel / jalgratta- ja jalgteel</i> 	„Jalgratturi tööraamat“ lk 9-10 – Asukoht teel	<p>Õpilane teab, kuidas paikneda erinevatel teedel ja mitmekesi sõites.</p> <p>Õpilane arvestab piki- ja</p>	1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Paiknemine manöövri sooritamisel</i> 		külgsuuna.	
14.11 21.11	<p>Manöövrid, möödumine, möödasõit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Takistusest / ees liikuvast aeglasest sõidukist möödumine</i> ● <i>Ohtlikud kohad (piiratud nähtavusega teelõik, kui tagasõitja on alustanud möödumist või möödasõitu; eessõitja annab vasakuunamärku; vastutuleva sõiduki korral; reguleerimata ülekäigurada; raudteeülesõidukoht ja selle lähedus; ristmik ja selle lähedus</i> 		<p>Õpilane teab kohti, kus möödumine ja möödasõit on ohtlikud.</p> <p>Õpilane teab, mis juhul tuleb takistusest mööduda paremalt ja mis juhul vasakult.</p>	2
28.11	Vasak- ja tagasipööre ristmikul ja ristmikevahelisel alal	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 11-12 – Vasak- ja tagasipööre</p> <p>„Ohutu jalgrattasõit“ lk 11 – Vasakule pööramine</p> <p>✓ „Ohutu jalgrattasõit“ lk 12 – Vasakule pööramise harjutus; lk 13 – Ohutum vasakpööre</p>	<p>Õpilane oskab valida vasakpöördeks ohutuima viisi, vajadusel jalgrattalt maha tulles ja ületades sõidutee jalakäijana.</p> <p>Õpilane veendub enne manöövri sooritamist selle ohutuses ja annab teistele liiklejatele oma kavatsusest selgelt käega märku.</p>	1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

		<ul style="list-style-type: none"> ● Olukordade läbimängimine 	Õpilane valib pöörde sooritamiseks õige trajektoori ning on manöövri lõpetamiseni väga tähelepanelik.	
5.12 19.12	Sõitmine ristmikel: <ul style="list-style-type: none"> ● Samaliigiliste teede ristmik (parema käe reegel) ● Ringristmik ● Sõidu eesõigus ● Sõiduteele sõit hoovist, teega külgnevalt alalt ja teepeenralt ● Liiklus ristumisel trammi- või raudteega (rööbaste ületamine) 	„Jalgratturi tööraamat“ lk 15-17 – Parema käe reegel; lk 18 – Sõidu eesõigus ✓ „Mina liiklen ohutult“ lk 50-51 – Ristmik ❖ Teematest – Parema käe reegel ● Olukordade läbimängimine	Õpilane tunneb ära ristmiku liigi, millele ta läheneb ja valib sobiva sõidukiiruse. Õpilane annab vajadusel teed teistele liiklejatele. Õpilane teab, mida tähendab teeandmise kohustus ja tunneb ära liikluses olukorrad, kus ta peab teeandmiseks kiirust vähendama või peatuma. Õpilane oskab valida ohutuimat viisi rööbaste ületamiseks, järgides liikluskorraldusvahendeid ja valides sobiva liikluskiiiruse, samuti järgides ülekäigukohas kohustust jalgrattalt maha tulla.	2
9.01	Liiklusmärgid:	„Jalgratturi tööraamat“ lk 19-30 – Liiklusmärgid	Õpilane teab erinevate liiklusmärkide tähendust,	6

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

16.01	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Eesõigusmärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Liiklusaabits“ lk 8 	oskab eristada märgitüüpe ja nende järgi liigelda.	
23.01	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Hoiatusmärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Turvaliselt tänaval“ lk 6-7 – Liiklusmärgid 		
30.01	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Keelu- ja mõjualamärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Mina liiklen ohutult“ lk 10 – 		
6.02	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Kohustusmärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Liiklusmärgid; lk 31 – Tunnen 		
13.02	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Osutusmärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> liiklusmärke; lk 42 – Liiklusmärgid; lk 58 – 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Juhatusmärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Kas tunned liiklusmärke?; lk 59 – Tunnen 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Teeninduskohamärgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> liiklusmärk 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Lisateatetahvlid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tööleht – Liiklusmärgid 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Ajutised märgid</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Teematest – Liiklusmärgid 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Teematest – Liiklusmärgid ristmikel 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Teematest – Ristmikud 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Mina liiklen ohutult“ lk 47 – Arva ära liiklusmärk! 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Mina liiklen ohutult“ lk 68 – Tunne liiklusmärke! 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Tunne liiklusmärke“ 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Liiklusmärgid“ 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Roheline tuli“ 		
		<ul style="list-style-type: none"> ● „Doomino“ 		
6.03	<p>Foorid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ümartuledega foor, nooltuledega foor, lisasektsioonidega foor ● Kollase vilkuva tulega foor ● Ülesõidufoor 	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 31-32 – Foorid; lk 33 - Reguleerija</p> <p>„Ohutum jalgrattasõit“ lk 14 – Stopp</p>	Õpilane tunneb erinevate fooride tähendusi ja oskab nende järgi liigelda.	1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

	<ul style="list-style-type: none"> ● Jalgrattafoor, jalakäijafoor <p>Reguleerija märguanded</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Teematest – Foorid ja reguleerija ● Olukordade läbimängimine ● „Roheline tuli“ 		
13.03	<p>Teekattemärgised:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pidevjoon, katkendlik joon, pidev- ja katkendjoone ühend ● Ülekäigurada ● Sõidutee lõikumine jalgrattateega ● Stoppjoon 	„Jalgratturi tööraamat“ lk 34 – Teekattemärgised	Õpilane teab erinevaid teekattemärgiseid ja nende tähendusi.	1
13.03	Sõit linnas, maanteel, kergliiklusteel - erisused	„Jalgratturi tööraamat“ lk 35 – Sõit asulas; Sõit asulavälisel teel	Õpilane oskab nimetada erisusi asulas ja asulavälisel teel sõites.	1
10.04	<p>Raudtee ohutus</p> <p>Muud ohtlikud olukorrad liikluses jalgratturile:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Pikivahe hoidmine</i> ● <i>Pidurdusteed (erinevad ilmastikuolud ja teekatted)</i> 	<p>„Jalgratturi tööraamat“ lk 36 – Raudtee; lk 37 – Sõit pimedal ajal; lk 38 – Jalgratturile ohtlikud olukorrad</p> <p>„Liiklusaabits“ lk 25 – Tähtis teada!</p> <p>„Turvaliselt tänaval“ lk 11 – Ettevaatust, „pime nurk“!</p>	<p>Õpilane oskab nimetada jalgratturile ohtlike olukordi.</p> <p>Õpilane oskab valida vastavalt olukordadele sobivaima kiiruse ja arvestab piki- ja külgsõiduga.</p> <p>Õpilane teab, kuidas ennast</p>	2

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sõitmine pimedas ja halva nähtavusega tingimustes</i> • <i>„Pime nurk“</i> <p>Enda nähtavaks tegemine liikluses</p>	<p>„Ohutu jalgrattasõit“ lk 22 – Ettevaatust, tagarattad!</p> <p>✓ „Ohutu jalgrattasõit“ lk 25 – Pidurdamine</p> <p>❖ Helkuri töölehed</p> <p>❖ Teematest – Ohud liikluses</p> <p>Nähtavaks tegemise vahendid/võimalused</p>	nähtavaks muuta.	
24.04	<p>Jalgratta tehnilise korrasoleku kontroll</p> <p>Kiivrite kontroll, reguleerimine</p> <p>Sõidu harjutamine õppeväljakul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sõidu alustamine ja pidurdamine</i> • <i>Jalgrattaga takistuste vahel manööverdamine, tagasipööre</i> • <i>Teiste sõitjatega arvestamine (piki- ja külgsuuna hoidmine)</i> • <i>Ühe käega sõitmine, käemärguanded</i> • <i>Üle õla tagasivaatamine</i> 	<p>„Ohutu jalgrattasõit“ lk 27 – Kumm on tühi!</p> <p>Koonused, kriidid, muud vahendid</p> <p>Tehniliselt korras jalgratta kontrollkaart ja kleeps</p> <p>Keda kaasata: Jalgratta spetsialist kutsuda rääkima jalgratta tehnilisest korrasolekust</p>	<p>Õpilane teab jalgratta ehitust ja kohustuslikku varustust.</p> <p>Õpilane oskab reguleerida vastavalt endale kiivrit.</p>	3

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

8.05	<p>Sõidu harjutamine liikluses:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jalgratta valitsemine</i> • <i>Tähelepanelikkus</i> • <i>Sõidu eesõigus / teeandmine</i> • <i>Asukoht teel</i> • <i>Piki- ja külgsuuna hoidmine</i> • <i>Kiiruse valimine</i> • <i>Liiklusmärkide, fooride jm jälgimine</i> • <i>Pidurdamine ja peatumine</i> 	<p>Ohutusvestid (uurida palju on koolis olemas)</p> <p>Keda kaasata: lapsevanemad, kolleegid</p>	<p>Õpilane oskab tänaval jalgrattaga sõita, arvestades teiste liiklejatega, liikluskorraldusvahenditega ja valides sobiva sõidukiiruse.</p>	3
15.05 22.05	Kordamine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Alustame turvaliselt kooliteed“ lk 26-27 – Õige või vale?; lk 31 – Reeglid ✓ „Ohutu jalgrattasõit“ lk 28-29 – Harjuta, mida oled õppinud ✓ „Mina liiklen ohutult“ lk 65 – Liiklen ohutult <p>❖ Teematestid 8, 9, 10</p> <p>❖ Harjutustestid</p>		2
juuni	Teooriaeksam	Eelnevalt harjutatud ja kinnistatud harjutustestidega.		1
juuni	<p>Sõidueksam platsil</p> <p>Sõidueksam liikluses või imiteeritud liiklusega</p>	Sõidu ettevalmistus 10 min lapse kohta + kuni 10 min platsiharjutuste läbimiseks		1

- ✓ Harjutus
- Mäng / olukordade läbimängimine
- ❖ Testid/töölehed

	väljakul (Kastani puiesteel, vähese liiklusega tänava osas).	25 min lapse kohta		
--	--	--------------------	--	--

Koostaja: Anna-Liisa Nurm
20.09.2025